Implementatie van Spirometrie in de Eerste Lijn: een praktijk-bevorderend project.

Haio: VAN IMMERSEEL Ilke , KUL
Promotor: COENEN Samuel , U.A.
Praktijkopleider: Boons Marc

Context: De doelstelling van dit praktijk-bevorderend project is om een praktijkrichtlijn op te stellen die de diagnostiek en opvolging van COPD optimaliseert. Er is een spirometer in de praktijk beschikbaar en de praktijkopleider behaalde de nodige bekwaming. Toch worden er geen longfunctiemetingen uitgevoerd.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze studie is te achterhalen wat de richtlijnen zijn voor de uitvoering van een reversibiliteitstest in de huisartsenpraktijk bij de diagnosestelling van COPD, of spirometrie haalbaar is in de huisartsenpraktijk, wat de huidige kwaliteit van zorg is voor patiënten met COPD in onze groepspraktijk, wat de barri?res zijn voor het gebruik van spirometrie en welke afspraken en interventies het mogelijk maken spirometrie te implementeren in onze praktijk.

Methode: DEEL 1: Literatuuronderzoek Om een antwoord te vinden op de eerste vraag zochten we via het watervalprincipe naar nationale en internationale klinische richtlijnen (quaternaire bronnen) in de CEBAM Digital Library for Health. Verder zochten we ook in tertiaire en secundaire bronnen met de zoekmachine Tripdatabase. Om de tweede vraag te beantwoorden zochten we via de website van Domus Medica in de archieven van Huisarts Nu naar studies in Vlaamse praktijken. DEEL 2: Praktijk-bevorderend project We trachtten de barri?res te defini?ren aan de hand van een interview tussen de twee huisartsen, de praktijkassistente en mezelf volgens het visgraatdiagram. Op basis van de gevonden barri?res werden afspraken en interventies opgesteld. Er werd een praktijkrichtlijn opgesteld, voornamelijk gebaseerd op de GOLD richtlijn, aangepast aan de Belgische aanbevelingen voor het medicatiegebruik.

Resultaten: Er werd bij 18 patiënten een spirometrie afgenomen waarbij we de afspraken en interventies toepaste. Bij zes patiënten (33.3%) was de laatste spirometrie 2 of 3 jaar geleden op het moment van de meting. Bij acht patiënten (44.4%) dateerde de laatste spirometrie van 2009 of daarvoor. De 12 patiënten waarbij de resultaten van de laatste spirometrie gekend zijn, nemen medicatie die volgens de GOLD richtlijn bedoeld zijn voor patiënten met een lagere Tiffeneau-index. Bij 11 patiënten (61.1%) konden we de inhalatiecorticostero?den afbouwen en stoppen omdat ze in een lagere stadium van COPD zaten.

Conclusie: Spirometrie is belangrijk in de opvolging van COPD patiënten om de progressie te observeren en toe te kijken op een correct medicatiebeleid, waarin aandacht is voor het overbodig gebruik van inhalatiecorticostero?den. De barri?res die de huisartsen ervaren zijn voornamelijk: hoge werkbelasting, tijdsdruk en gebrek aan kennis en ervaring bij de uitvoering en interpretatie van een spirometrie. Door middel van een praktijkrichtlijn en praktijkafspraken rond de uitvoering van spirometrie trachtten we deze barri?res te overwinnen, echter was de opvolging in deze praktijk te kort om de uitgevoerde interventies te evalueren en bij te sturen.